

Vereniging Afghaanse Juristen in Europa

Prof. Dr. Ghulam Sakhi Masoon
voorzitter van Afg.Lawyers Ass. In Eurpe

پوهاند دوکتور غلام سخی مصئون رئیس انجمن
حقوقدانان افغان در اروپا

AFGHANISTAN APRIL 1978-APRIL 1992

Een terugkijk naar mijn 14 jarig leven binnen een
vuur- en slachveld.

Waarom

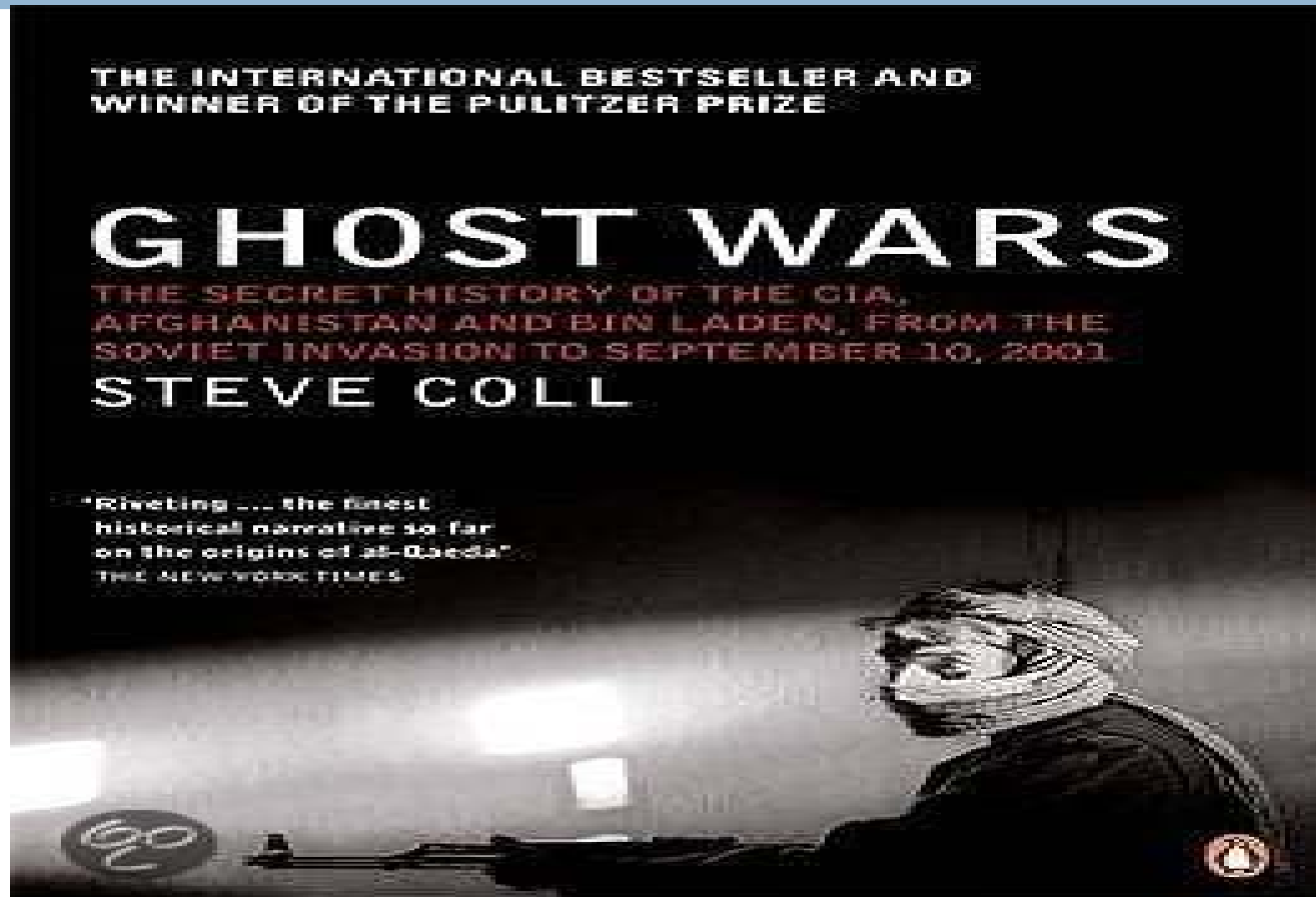
- Ambtsbericht 2000 van Buitenlandse Zaken:
  - Mensenrechten in Afghanistan van 1987 t/m 1992
- Levens- en ervaringsdeskundige gedurende deze periode in Afghanistan

Inhoud

- Mensenrechten april 1978 - december 1979
- Onenigheden binnen partij , Khalq en Parcham.
- Oorlog en mensenrechtensituatie tussen januari 1980-1992
- Internationale onderzoeken naar misdaden
- Grondwet 1987 (Verzoeningsbeleid van dr. Najibullah)

Wie is schuldig

Vrij Nederland 28 mei 2012

Niet alleen in Pakistan en Afghanistan zaten informanten die het bloed van de communisten wel konden drinken en er dus alles aan deden hen zo zwart mogelijk af te schilderen. ...Een voorbeeld is de journalist Halim Tanwir..... In 1997 was Tanwir een van de bronnen die informatie verschafte over de communistische kopstukken aan *Vrij Nederland*.

Tanwir werkte voor de Nederlandse overheid. 'Ik ben jarenlang expert geweest voor de IND,' zegt hij. 'Ik heb 1300 dossiers van communisten behandeld. Ik heb meegewerkt aan het ambtsbericht van Buitenlandse Zaken..... Halim Tanwir is van mei 1999 tot mei 2000 als externe consultant ingehuurd.

Wie is Halim Tanwir

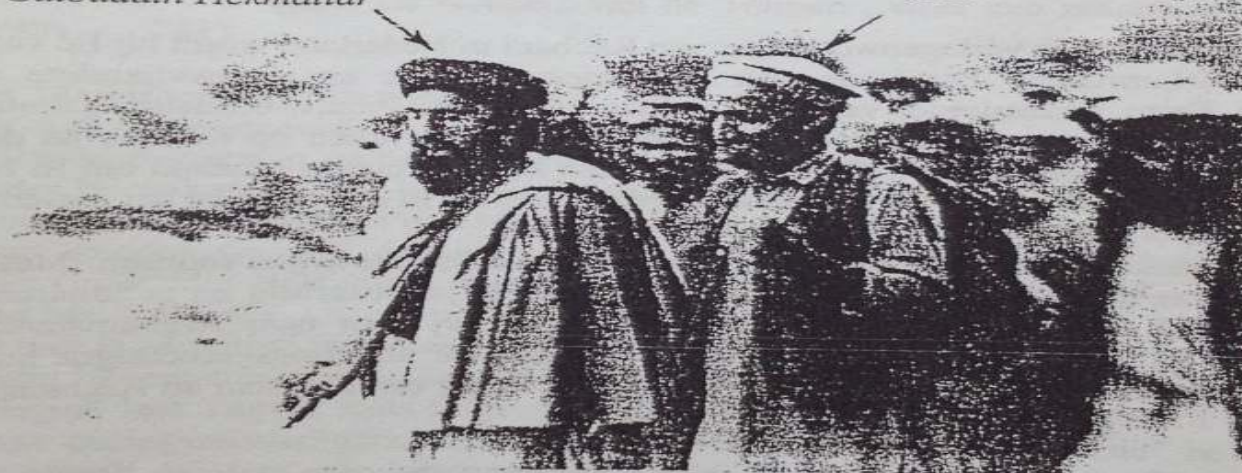
Wie is hijzelf ?

Blad Al Bader (Krant van het Propagandabureau van de Mujahedin van Afghanistan, Afdeling Europa, Founder en Editor: H. Tanwir, Adres: Almere HOLLAND) van 14 oktober 1989, pagina 3 en de daarin opgenomen foto met het onderschrift:

“ Mujahed- broeder Hekmatiar (lees: Gulbuddin Hekmatiar leider van de Hezb Islami Afghanistan) samen met broeder Tanwir (lees: Halim Tanwir vertegenwoordiger van de Hezb Islami), tijdens een wandeling in Faranjel van de regio Ghurband van de provincie Parwan. “

Gulbuddin Hekmatiar

Halim Tanwir

اداره محاکمات، با ادرتنویز هنگام راهپیمایی در فرنجل ولسوالی غوربند ولایت پروان.

De heer Halim Tanwir is één van de informant van de Staatssecretaris van Justitie op het gebied van “oorlogsmisdadigers uit Afghanistan”. **Wie is hijzelf ?**

Een bijzondere donderdag 28 april 1978

Revolutie 7 sour (28 april 1978)

□ Een discussie binnen partijfractie:

Een **revolutie** of een **militair opstand**/staatsgreep.

• Na eerste maand groot meningverschil tussen

Een partij aan de macht of democratie met een
politieke front

12 mei 1978- august 1978

- Definitief uit elkaar Khalq fractie (Noor Mohammad Taraki) en Parcham fractie (Babrak Karmal)
- Hafizullah Amin was de machtigste persoon binnen Khalq fractie
- Veel nieuwe leden in de partij (Parwaricht en Azmachi).
- Veel macht naar de AKSA- KAM.

Eerste arrestaties van partijleden

- De helft van de centrale comité naar buitenland gestuurd als diplomaten.
- Arrestaties en marteling binnen AKSA-KAM zonder buiten rechtelijke proces.
- Arrestaties en buitenrechtelijke executie van intellectuelen (o.a. twee ex – ministerpresidenten en ministers)

Hafizullah Amin de machtigste man fel links

- Familie en vertrouwelingen aan de slotfuncties.
- Verantwoordelijk voor:
  - Arrestaties
  - Martelingen
  - Buitenrechtelijke executies
  - Verdwijning van duizenden intellectuelen, artsen, religieuze leiders, docenten, studenten ambtenaren en andere personen.

Gevaarlijk en angstig

- Bang naar moskee te gaan.
- Misschien kom ik vandaag niet terug naar huis.
- Ik moet naar alle demonstraties, ander wordt ik als anti-revolutionair opgepakt.
- Niet praten over de situatie met de burens, niemand te trouwen.

Hafizullah Amin vermoord Noor Mohammad Taraki

- Alle macht ligt bij de familie van Amin
- Volgers van Taraki worden gearresteerd en verdwijnen.
- Veel links denkende maoïsten worden opgepakt, gemarteld en vermoord.
- Massale arrestaties en buitenrechtelijke executies van Parcham fractie leden.

Vier opstanden tegen het regime

KAM heeft grenzeloze macht

- Opstand “Basis Balahesar Kabul”
- Opstand stad Herat
- Volgelingen van Taraki (23 september 1979)
- Opstand Chendawoul stad Kabul

Meer dan 15000 arrestaties waarvan duizenden die buitenrechtelijk geëxecuteerd zijn.

Bijzonder zorgelijke moment

- Amin gaat met Gulbuddin Hekmatyar geheime contact leggen om een staatsgreep.
- Het plan van executie van alle politieke gevangenen. (Polecharkhi).
- Wat ik in de Polecharkhi gevangenis meemaakte.

Duizenden politieke gevangenen in

9 januari 1980 vrijlating van alle politieke gevangenen

Onverwacht onvoorspelbaar dag, 27 december 1979, alles is veranderd

- Babrak Karmal met zijn Parcham fractie en volgelingen van Taraki aan de macht.
- Amin met een aantal andere machtige slotfiguren die verantwoordelijk waren voor duizenden buitenrechtelijke executies, zijn gedood.
- De rest zijn gearresteerd.
- Ontbinden van KAM / Oprichting van KHAD

De eerste acties van het nieuwe regime

- Generaalpardon voor alle politieke gevangenen in het gehele land, ongeacht hun politieke en levensbeschouwelijke overtuigingen.
- Volgens schattingen ruim 20.000 mensen.
- Babrak Karmal belooft doodstraf af te schaffen in de toekomst (450 journalisten van west en oost in de paleis Chehelsetoon).

Nog geen grondwet

- Binnen een week is Revolutionaire Raad aangesteld als tijdelijke wetgevende orgaan.
- Tijdelijke interim grondwet april 1980.
- Lijst van 12.000 geëxecuteerden door het regime van Amin gepubliceerd (rouwdag aangekondigd).
- De meeste wetten van Amin's tijd zijn ongeldig verklaard.

Oorlog en mensenrechtensituatie tussen januari 1980-1992

- Speciaal tribunaal en rechtbank opgericht.
- Een aantal misdadigers tegen de menselijkheid van het regime Hafizullah Amin hebben 15 jaar tot levenslange gevangenisstraffen gekregen.
- De straffen zijn uitgesproken op grond van de wetboek, deels op basis van strafrecht. Deze wet was aangenomen in 1976 door president Mohammad Doud khan.

UNHCR onderzoek (2001-2008) over de Inlichtingendienst in Afghanistan

- **KhAD / WAD officieren moesten lidmaatschap hebben van de Democratische Volkspartij van Afghanistan (DVPA) door een reeks trappen:**
  - **Parwashi (trainee), een training voor de jongeren in het middelbare en voortgezet onderwijs die lid werden van de vrouwen of de jongeren organisaties van de DVPA, en**
  - **Azmayeshi (test doende), is een vergevorderd stadium van de opgenomen ideologische ideeën.**

HUMAN
RIGHTS
WATCH

**By all Parties to the
Conflict, Violations of the
Laws of War in Afghanistan,
1988, pag. 34**

- **“Net als de andere guerrilla strijders, gebruikten de Moejahideen terroristische daden tegen alle overheidsambtenaren”**
- **Afgezien of ze wel of niet een militair zijn**

HUMAN
RIGHTS
WATCH

**By all Parties to the
Conflict, Violations of the
Laws of War in Afghanistan,
1988, pag. 34**

- Wij citeren:
- **“overheidsambtenaren leefden in voortdurend angst om vermoord dan wel ontvoerd te worden”**

HUMAN
RIGHTS
WATCH

**By all Parties to the
Conflict, Violations of the
Laws of War in Afghanistan,
1988, pag. 34**

- Wij citeren:
- **“In een hinderlaag hebben de Moejahedeen de hoofd van de universiteit Kabul vermoord”**

HUMAN
RIGHTS
WATCH

To die in Afghanistan 1988,

- Wij citeren:
- **“de beschieting van kabul door Moejahedeen is een schending van de menselijke rechten”**

Massa executies van gearresteerde militairen

- **“Een broer van de Mujahideen die tijdens het gevecht overleden was heeft 45 officieren binnen een uur doodgeschoten”.**
- **“De volgende dag zagen de journalisten ongeveer 60 tot 80 lichamen in verrotting toestand”**
- **Ze werden niet begraven omdat ze volgens de Mujahideen ongelovigen waren**

HUMAN
RIGHTS
WATCH

To die in Afghanistan 1988,

- **Wij citeren:**
- **“Moejahedeen houden gevangenen in een ernstige toestand, martelen ze en voeren buitenrechtelijke executies”.**

Human Rights Watch, To die in Afghanistan 1985, pagina 93

The logo for Human Rights Watch is displayed in a blue box on the left side of the slide. The text 'HUMAN RIGHTS WATCH' is written in white, uppercase letters. To the right of the logo is a stylized globe with a grid of latitude and longitude lines. A horizontal blue bar is positioned behind the text 'Afghanistan' on the right side of the slide.

HUMAN
RIGHTS
WATCH

To die in
Afghanistan
1988

**Fundamentalistische
groeperingen vochten ook
tegen elkaar**

HUMAN
RIGHTS
WATCH

To die in Afghanistan 1988,

- Wij citeren:
- **“zes Moejahideen grofweg stuiterde hem rond en sloeg hem met een sandaal op het hoofd, [...] Ze braken zijn knieën..., ze hadden de zolen van zijn voeten gesneden om te voorkomen dat hij ontsnapt...”**

HUMAN
RIGHTS
WATCH

To die in Afghanistan 1988, pag. 96

- **“In een hinderlaag werden 20 Hezbe Jamiet-e Islami strijders door Hezbi Islami vermoord...” Ze trokken hun haar er af, hun neus er afgesneden, en hun ogen eruit gehaald...”**

HUMAN
RIGHTS
WATCH

By all Parties to the Conflict in Afghanistan, 1988

- **Op 1986 werd de eerste Stingers aan de Moejahideen geleverd**
- ▣ **1987, eerste passagiersvliegtuig neergeschoten, alle 53 (16 kinderen, 10 vrouwen)**

HUMAN
RIGHTS
WATCH

By all Parties to the Conflict in Afghanistan, 1988

- **1987, andere passagiersvliegtuig neergeschoten, alle 43 omgekomen (allemaal journalisten)**

Human Rights Watch rapport

- **Op 1986 werd de eerste Stingers aan de oppositie troepen**
  - **1987, eerste passagiersvliegtuig neergeschoten, alle 53 (16 kinderen, 10 vrouwen)**

Human Rights Watch , 1988, By all Parties to the Conflict in Afghanistan

Afghanistan slachtveld door de oorlog

- Opstand 3 “hout” (feb 1980) in Kabul
  - Gevochten van straat tot straat.
  - Gewapende uit verschillende provincies naar Kabul.
  - Honderden gearresteerden terug vrijgelaten

Demonstraties studenten en scholen

- Totaal doden twee meisjes (geen honderden)
- Veroorloofde verdediging tegen de gewapende groeperingen (Mujahedeen en extreem links “stedelijke guerrilla's”)
- Duizenden groeperingen krijgen steun, geld en wapen.

Ernstige misdaden oppositie

- Duizenden buitenrechtelijke executies van:
  - Oorlogsgevangenen
  - Terreuraanslagen van partijleden, intellectuelen, docenten en ambtenaren.
  - Bom aanslagen (universiteiten, markten en openbare gebouwen.
  - Raketaanvallen op dichtbevolkte gebieden Kabul)

Een voorbeeld van misdadaad tegen de menselijkheid door Mujahedeen (72 vrijwillige arbeiders Panjsheer valei)

Gevangenen oppositie indien gewapende of financiële steun of propaganda voor mudejahedeen

- Rechtelijke processen.
- Openbare Rechtbanken.
- Binnen 6 maanden duidelijk welke straf van toepassing is.

Rechtstaat en persoonlijke fouten

- Wie is schuldig?

- Voorbeeld van strafrechtelijke misser:
  - De heer Gouhari in Mazaresharif vermoord.
De dader kreeg de doodstraf.

Grondwet 1987

- Wet op beperking en verbod van de doodstraf.
- Sinds 1985 is niemand wegens politieke overtuiging of godsdienst gearresteerd en/of gestraft.
- Speciale gezant van VN voor mensenrechten reisde 3 a 4 keer naar Afghanistan, bezocht regelmatig gevangenen.
- Mensen wegens schrijnende gevallen kregen amnestie.

-
- Journalist van (DE) Spiegel dhr. Danish.
  - Voor de uitoefening van de doodstraf was een “wijze” commissie door president Najibullah opgericht om advies te geven over de doodstraf en eventuele omzetting naar levenslange celstraf.

Slotwoord

- Invloed van de koude oorlog enorm
- Onafhankelijkheid moeilijk te meten in dergelijke complexe situatie
- Pakistan heeft enorme rol gehad in een onverklaarde oorlog tegen Afghanistan. Een vijand tot diep in de geschiedenis.

1 F Beleid

- Ambtsbericht gekleurd en alles behalve onafhankelijk
- Oorlog te complex om ambtsbericht onvoorwaardelijk op te volgen en te rechtvaardigen
- Individuele beoordeling is geoorloofd